

Wychodzi w Krakowie
codziennie, wyjąwszy niedziele i święta.

Cena:

W KRAKOWIE miesięczna 5 złp.; kwartalna 14 złot. polską
monetą.

W KRAJU kwartalna razem z przesyłką pocztową 4 złr. 20
kr. m. k.

Przedpłata

przyjmuje się w biurze Ekspedycji CZASU przy rogu Szcze-
pańskiej ulicy Nr. 369.

Pieniądze przesyłają się bezpłatnie pocztą wprost do biura
Ekspedycji Czasu wyraziwszy na kopercie: *Prenumeracyjne
pieniądze*

CZAS

Przyjmują się

OGŁOSZENIA, rozprawy, odezwy wszelkiego rodzaju,
DONIESIENIA literackie, księgarskie, handlowe, przemysłowe,
rolnicze itp.

UWADOMIENIA dotyczące się sprzedaży, kupna, dzierżaw itp.

Za opłatą

od wiersza petytowego za jednorazowe umieszczenie po 8
groszy następne po 3 grosze.

Listy

nie frankowane nie przyjmują się, wyjąwszy od stałych
lub znanych korespondentów.

Numer pojedynczy kosztuje 8 groszy.

Donosiliśmy już, że Czas przez dni pięć nie mógł wychodzić, i że Redakcyja nie miała w tym winy. — Tymczasem liczne listy, a do tego niefrankowane, ciągle przychodzą do Redakcyi z zapytaniem o przyczyny niewychodzenia dziennika; powtarzamy więc raz jeszcze: że Redakcyja winną tu nie jest; bo ani chęci piszących, ani środki materyalne, ani drukarnia, nieprzyłożyły się do zrobienia zawodu Szanownym Abonentom.

AUSTRYA.

- N - Wiedeń 28 sierp. (K) Z wiadomości miejscowych tylko to mogę teraz donieść, że wczoraj ku wieczorowi jeden batalion z Węgier powrócił, który z największą radością przyjętym został; jest to batalion Nugent który się tak wzorowie popisał w bitwie pod Raabem; za tym batalionem przyszło także przeszło 40 wozów z rannymi i chorymi.

Pogłoska wczorajsza że się Komarno poddało dzisiaj nie sprawdziła się, to jednakże jest rzeczą pewną, że Klapka poddać się chce, pod warunkiem jeżeli cała załoga amnestya bez wyjątku dostanie.

Wiadomości świeżych z Węgier większej wagi już od parę dni niemamy. Pochodzi to ztąd że na Węgrzech wszystko już skończone i tylko rozbrajanie odbywa się.

Wiedeń 27 sierp. (Z teatru wojny.) Do sprawozdania feldm. Haynau, któreśmy w onegdajszym numerze umieścili dodajemy dzisiaj następne urzędowe szczegóły. Przednia straż kolumny wyprawionej ku Birkis pod majorem hr. Nejperą spotkała pod Hatalis bagażę korpusa Vecscya i po kilku strzałach takowe zabrała. Więcej niż 2000 wozów zabrano, z tych wiele amunicją napełnionych, przeszło 1,000 jeńców i szwadron huzarów Karolego dostały się w moc cesarskich wojsk. Na dniu 18 trzeci kopus armii pochwylił 300 huzarów jako zbiegów.

Podaliśmy wczoraj wiadomość o poddaniu się Komarna która do dziś dnia się niepotwierdza. Jenerał Klapka żądał 14 dniowego zawieszenia broni, to więc trwa do 4 września. Zdaje się iż rychła kapitulacya nieulega żadnej wątpliwości; można już widzieć, iż komendant Komarna z wojskiem austriackim jako z nieprzyjacielskiem nieobchodzi się, i tak: kilku austriackich oficerów trzymany w twierdzy jako jeńców w tych dniach na wolność puszczono. Dnia 24 przejeżdżali przez Peszt wysłani z Komarna oficerowie dla naocznego przekonania się o kapitulacyi Görgeya. Pokazuje się, że Klapka musiał już nabrać pewności, kiedy się oświadczył jenerałowi rossyjskiemu Ostensaken z zamiarem poddania twierdzy. Wczoraj przybyły z głównej kwatery tego jenerała kuryer doniósł, że idzie tylko o warunki kapitulacyi. Komendant Piotrowaradynu wezwany już po kilka krotnie bram fortecy nieotworzył, przynajmniej dnia 21 trwał jeszcze w swoim postanowieniu obrony.

Zdaje się, iż wojska austriackie na południu Temeswaru żadnych już znaczniejszych niespotykają oddziałów. Wzdłuż Dunaju i przy ujściu Cissy ciągnąca się równina niedozwala myśleć o utrzymaniu się partyzanckich oddziałów, a znowu w górzystym pograniczu wojskowym niezbyt przychylni Węgrom mieszkańcy czynią te miejsca niestosownymi do odporu. Po rozwiązaniu się bowiem liczniejszych korpusów, drobniejsze oddziały dotąd broni niezłożywszy już o regularnym boju myśleć nie mogą. Ta otwartość kraju

była powodem, iż znaczniejsza część armii Węgierskiej, która pod Temeswarem walczyła a potem pod Vecscyem i Kmetym cofnęła się ku Lugo, przerażona poniesioną klęską i coraz to gwałtowniej ścigana bezładnie rozsypała się; kiedy tymczasem oddział pod dowództwem Bema i Guyona przeszedł do Siedmiogrodu i tam niejaki czas utrzymać się potrafił. Podany już przez nas raport Haynau i ostatnie buletyny rossyjskie opowiadają historią tego korpusu, z którego tylko kilka tysięcy w różnych oddziałach w góry przepawić się potrafiło. Nie ulega więc żadnej wątpliwości, że kampania jest zakończona, gdy walka z pozostałymi oddziałami partyzantów wszystkich korpusów armii wymagać nie będzie. Z tego powodu jenerał broni Haynau na d. 22 przeniósł kwatery swoją do Aradu a w tych dniach ma przybyć d. 1 września do Pesztu. Według listu prywatnego z Zemuna z dnia 23 Koszuth i Bem mieli przybyć do Nowej Orsowy i tamtejszemu Baszy oddali się. Wiadomość ta potrzebuje potwierdzenia. Dembiński z Meszarosem przybywszy na turecką granicę, zaprowadzeni zostali do fortecy Widdynia.

Bukowina donosi, że jen. Grotenhelm zajął bez wystrzału Klausenburg; tak więc wszystkie większe miasta Siedmiogrodu znajdują się już w ręku połączonych armij.

Wiedeń 28 sierp. Według rozporządzenia ministeryalnego z początkiem roku szkolnego w Gimnazjum Tarnowskim, Przemyślskim i Czerniowickim, będą zaprowadzone ósme klasy licealne, a natomiast filozoficzne fakultety zniesione. We Lwowie fakultet ten ma być oddzielony jako osobny. Minister handlu p. de Bruck przybył tutaj wczoraj z Medyolanu.

Słychać że feldm. Schlick ma być mianowanym komendantem Czech.

Medyolan. Według doniesień urzędowych dzienników w mieście tém w chwili obchodu uroczystości imienia N. Pana, kilkudziesięciu mieszkańców, chciało wywołać przeciwną rządowi demonstracyą. Powstały krzyki, zamieszanie; odkomenderowano kilka szwadronów kawalerii dla uspokojenia rozruchu. Tu i owdzie nie obeszło się bez oporu; uwięziono 80 osób i oddano je natychmiast pod sąd, wydano już wyrok na 34 obwinionych o obelżywe słowa przeciw rządowi i N. Panu; z tych niektórzy wskazani na trzemiesięczny areszt w kajdanach a inni na kije. Cudzoziemcy znajdujący się między uwięzionymi, zostali natychmiast wypędzeni. Na osądzonych karę cielesną wykonano publicznie w Piazza-Castella.

Wenecya. Gazeta wiedeńska zamieszcza urzędowy dokument, dotyczący poddania się tego miasta, tj. protokół spisany w Villa Papadopoli pod Mestre w głównej kwatery jen. Gorzkowskiego w obecności tegoż, feldm. Hessa jenerałnego kwatermistrza armii i hr. Marzani adjutanta naczelnego dowódcy z jednej strony; a Hrgo Nicolo Priuli, Datario Mediu, adwokata Calucci jako reprezentantów municypalności, inżyniera Cavedalis repr. wydź. obrony, Antonini repr. stanu kupieckiego z drugiej strony. Pełnomocnicy Wenecyi przynieśli z sobą upoważnienie do poddania miasta i umówienia się w jaki sposób toż ma nastąpić, a po obustronnej zgodzie postanowiono co następuje:

1) Poddanie dokonane będzie wedle odezwy marszałka Radeckiego d. 14 sierp.; i 2) nastąpi w ciągu dni czterech.

Mają opuścić Wenecyą: 1. Ces. królewscy oficerowie,

którzy przeciwko swojemu monarsze broń podnieśli; 2. wojskowi cudzoziemcy bez różnicy i rangi; 3. osoby cywilne, których nazwiska pierwój były podane.

Ze względu na mnóstwo pieniędzy papierowych obecnie kursujących w Wenecyi, jak niemniej na dotkliwą klęskę jakaby zniesienie tych papierów ubogiej klasie mieszkańców zadało, postanowiono: że banknoty będą zmniejszone do połowy swojej wartości i będą miały przymusowy kurs tylko w Wenecyi Chioggia i okręgach lagunowych, dopóki za zgodą władz municypalnych Wenecyi nową monetą papierową zastąpione nie będą. Fundusz umarzający stanowi się z 25 centimowego podatku od szacunku kadastrowego.

NIEMCY.

† Berlin 26 sierp. Przewidzenia moje o sprawie niemieckiej, a mianowicie sąd mój o polityce, jaką Prusy w niej dotąd odgrywały, nie były więc fałszywe. Szanowna Redakcyja wybaczy tę małą próżność własnego pochwalenia się korespondentowi swemu, który od samego początku, w chwili, gdy jeszcze niepewnym było, czy król pruski przyjmie ofiarowaną mu przez parlament frankfurcki cesarską koronę Niemiec, wskazywał, że powrót do dawnego Bundestagu, z pewnym zastosowaniem go do potrzeb czasu, będzie ostatecznym wynikiem rewolucyi w Niemczech. Katastrofa węgierska niespowodowała ale przyspieszyła tylko obecny stan rzeczy. A chociaż i dziś jeszcze ludzie na czele rządu pruskiego stojący, a za nimi cała prasa ministeryalna, utrzymują i mówić chcą w opinią publiczną, że Prusy do ostatka bronić będą przyjętego przez trzy królestwa projektu związkowego państwa, to mało już dziś kto zareczaniem tym wierzy, przekonawszy się o wartości dawniejszych. Zresztą i rząd sam nie tai już krytycznego położenia kwestyi. Pozawczoraj w pierwszej, wczoraj w drugiej Izbie sejmowej, rząd przez komisarzy swych hr. Bühlowa i jenerała Radowica złożył wszystkie dotychczasowe dokumenta, memoriały i tranzakcyje dotyczące się sprawy niemieckiej, i przez usta rzeczonych starał się usprawiedliwić swoją dotychczasową politykę i objaśnić obecne kwestyi położenie. Treścią i ostateczną wynikiem dwóch wielkich dyplomatycznych mów komisarzy królewskich jest: fatalne we wszystkich podobnych stosunkach: aut — aut, wyraźnie przez komisarzy wyrzeczone. Alternatywa ta bliżej oznaczona, brzmi: albo projekt trzech królestw, albo izolowanie się Prus. Każdy, bliżej ze stosunkami obeznany, wie, co to znaczy. Projekt związkowego państwa, w skutku katastrofy węgierskiej, stał się niepodobnym; bo Prusom polityka balansująca wedle okoliczności, nie pozwala narażać się na wojnę z Austryą, a może i z Rosyą. Pozostaje więc druga połowa alternatywy, to jest, działanie osobne, jako państwa pierwszego rzędu na drodze dyplomatycznej tak, aby dla Niemiec przyszłej organizacyi, respective dla Prus, pozyskać tyle, ile okoliczności chwilowe dozwolą. Słowem, podstawą układów nie może być nic innego, jak kongres wiedeński, względnie do Niemiec, Bundestag 1815 r. Oto cała treść i tajemnica dyplomatycznych mów komisarzy. Stronictwo wyłącznie pruskie przyjęło zatem słowa ich z największym zadowoleniem i okryło poklaskami; stronictwo prusko-niemieckie spuściło nosy i siedziało w milczeniu. Wyznaczono komisya do zdania sprawy z akt rządowych i za dni kilka kwestya rzeczywiście przyjdzie pod dyskusyą w obu Izbach, które ostatecznie zdanie swe o niej objawią. Tu po pierwszy raz oba stronictwa się zmierzają; niechęć przesądzać które zwycięży; ale rezultat będzie zawsze wielkiej wagi, bo może pociągnąć za sobą nie tylko zmianę ministeryum, które z sprawą niemiecką zbyt ściśle egzystencyę swoją związało, lecz nawet i rozwiązanie Izby. Bo to rzecz pewna, że rząd, to jest w tej chwili gabinet króla, nie będzie działał

wedle uchwały sejmowej, ale wedle swego własnego widzi-mi-się. W każdym razie sprawa niemiecka pójdzie tymczasowo ad acta; a Prusy, wróciwszy do swęj osobnej polityki, rozważać dopiero stanowczo poczną, jak najkrócej i najbezpieczniej i na wewnątrz do przedrewolucyjnego stanu powrócić. Oto zadanie! nieomieszkać za-wiadomić — jak stopniowo rozwiązywanem będzie.

Berlin 27 sierp. (Dzisiejsze posiedzenie Izby Izby). Ministerium Brandenburg przekroczyło już niemiecki Rubikon. Partya wyłącznie pruska wotując przeciw projektowi Camphausena zaledwo 14 głosów zebrać mogła. Prawda, że 69 deput. było nieobecnych, ale też w dzisiejszym składzie Izby, w której 5/6 repr. przez rząd płatnych zasiada, trudno się spodziewać na seryo opozycji. W historii parlamentarnej rzadko znaleźć Izbę, któraby była mniej tolerującą, mniej wyrozumiałą, dla opinii przeciwnej narzuconemu jęj z góry mniemaniu. Wszakżeż trudności grożące jeszcze ministerium, o których korespondencya nasza wspomina, nie w Izbie ale poza Izba gabinet czekają; i być bardzo może, że dzieło prawie już do końca doprowadzone runie przed odpowiedzialnością ważniejszych z Austryą zatargów. Rzeczywiście więc wypadek dzisiejszego posiedzenia może być tylko rękomią przychylności Izby, jeśli o niej ktoś mógł powątpiewać. Bo niesądymy bynajmniej, aby przychylnie gabinetowi votum mogło wpłynąć coś na postęp kwestyi prusko-niemieckiej; tak jak znów z drugiej strony nieprzyjazny rezultat zachwiałby nie ministerium ale Izba. Po odczytaniu sprawozdania komisji, prezes rady oświadczył: że „do wniosku nie ma nie dodać, Izba z przedłożonych aktów mogła się objaśnić względem stanowiska niemieckiej sprawy, a teraz uzasadniony wyrok swój ogłosi, wyrok który przez rząd uznanym będzie za votum zaufania, jeśli przychylnie dlań wypadnie.“ Zabrał następnie głos dep. Camphausen, a rozbierając ważność dokumentów, wskazywał powody, dla których Izba do projektów rządowych przystąpić i połowę jego odpowiedzialności wzięść na siebie powinna. Uważał on, że obecne uznanie gabinetu, będzie wyrokiem wydanym przez reprezentacyę narodu przeciw demokracji i rewolucji; jeżeli więc „nie“ wyrzeczone przez Izbę wielkie będzie miało znaczenie, tém ważniejszy wpływ potwierdzenie Zgromadzenia. Dep. Mannteuffel występował przeciw wnioskowi z tego powodu, że gdy za przychyleniem się Izby pójdzie zwołanie sejm niemieckiego, ministerium w sejmie znajdzie swojego nieprzyjaciela, bo wybory do niego wypadną na stronę demokracji. Baumstark nie lęka się tego rezultatu, bo z prawa wyborczego antydemokratycznego wybory demokratyczne wypaść nie mogą; skoro więc ta przyczyna wypadła, sądzi, iż każda chwila zwłoki zgonną jest dla Niemiec. Po kilku jeszcze głosach wszedł na mównicę minister spraw wewn., a odpowiadając na zarzuty czynione, rzekł: „Jesteśmy przedewszystkiem ministerium pruskim, ale jak Prusy mają zadanie, które po zagranicę ich przechodzi, tak też i wzrok rządu na zagranicę musi być zwrócony; gdy sztandar Prus czczony jest w całych Niemczech, trudno zaprzeczyć, że Niemcy mają prawo do Prus a Prusy obowiązek dla Niemiec. Niepotrzeba na to dowodów, że całe Niemcy na nas czekają; nie mogliśmy i nie chcieliśmy wyłamać się zpod przewagi wypadków, a tego cośmy wczoraj chwalili dzisiaj ganić nie można. Wszystkie następstwa naszych kroków bierzemy na siebie.

„Niezgadzam się z tém mniemaniem, że Prusy przestaną być Prusami i wtrącają się do grobu, jeśli przyjmą konstytucyę niemiecką. Gdyby takie było mniemanie rządu, jabym do tego ręki nie przyłożył. Tu nie o grób chodzi ale o budowlę na twardym gruncie założoną, w której Prusy wzięść muszą udział: jedyną drogą dojść do wielkości jest iść naprzód — niezbaczać ani na lewo ani na prawo; w ten sposób dochodzi się tylko do celu, który nie jest tak odległy, jak się wielom wydaje. Doświadczenie uczy, że mocnego i wielkiego najłatwiej spili-

kać ukłuć. Cokolwiek rozpoczniemy, nienawistne dzienniki zawsze nas dotkną, tém srożej, im wyżej się-gać będziemy; niekryjemy więc, że mamy tajemnych i otwartych nieprzyjaciół; ale najgorsi są między nimi ludzie anarchii, którzy chcą zburzyć wszystko co istnieje.

„Musimy tego dopiąć, aby trybuna nie była od-głosem tych dźwięków, które zewnątrz słycać: wiele z głosów dzisiejszych przyniosło radość w o-bozie nieprzyjaciół naszych, wiele klubów cieszy się nadzieją przyszłego sejm, nadzieją, której my nie podziwiamy, bo chcemy utworzyć sejm, któryby był osłona pokoju, któryby był wolny od bezbożności i niewiary, a nieotwierał świątyni samowładztwa ludowego i swawoli. Według tego, jak rząd złożył Izbie dokumenta, sądzę, iż zgodzimy się, tylko się o formy nie sprzecajmy, a przedewszystkiem bądźmy otwarci, i niezapominajmy, że cel i środki stoją przed nami wyraźnie, — przynajmniej myśmy je szczerze podali; jestto zaś broń, którą walczyć chcemy.“ Głośne oklaski przywitały schodzącego ministra z trybuny, i na 111 obecnych, 96 oświadczyło się *za*, 14 *przeciw*. Potworowski wstrzymał się od wotowania.

Frankfurt 25 sierp. Gazeta Augsburska pisze o jakichś porozumieniach które miały nastąpić między Austryą i Prusami. „Niezgoda dwóch wielkich mocarstw niemieckich jest bliską załagodzenia; a zaśługę trzeba przyznać arcyksięciu Janowi który za nadto wysoko ceni godność wielkorządcy aby mógł patrzeć jak pod nim kraj się rozpada i jedność Niemiec, która dotąd nigdy prawdą nie była, teraz staje się przedmiotem żartu. Jak nas zapewniają książę Pruski ma objąć wielkorządztwo bądź z arcyksięciem Janem bądź też bez niego; a ostateczne rozstrzygnięcie rozterek rządowych na drodze dyplomatycznej niezadługo nastąpi, kiedy zamieszanie ludu wewnętrzne mieczem uspokojone zostało. Niewiemy jakiej odmianie ulegnie na skutek porozumienia się z Austryą konstytucyja niemiecka w drugiej edycyi trzech królów wydana, niewiemy nawet czyli do trzeciej poprawionej edycyi nie przyjdzie; ale to pewna że każdy ojczyznę miłujący powinien się cieszyć z zakończenia tej nieszczęsnej nienawiści bratniej, która nam dotąd burzyła nadzieje jedności niemieckiej.“

Sztuttgart 21 sierpnia. (Skargi posła francuskiego na nadużycia druku.) Tutejsze pisma demokratyczne wyliczając wyroki sądu wojkowego w Badenii nazywają je „morderstwem“ przyczem nieoszczędzają bolesnych epitetów dla rządu i księcia pruskiego. Ambasador pruski użalając się prosił o ukaranie winnych i powstrzymanie nadal nadużycia. Odpowiedziano mu nie pocieszająco: że według praw wirtenberskich tego rodzaju obrazy ukarane być nie mogą.

Monachium 20 sierp. Dzisiaj odbyła się długa narada w ministerium spraw zagranicznych. Po ukończeniu poseł austriacki i wirtenberski mieli konferencyę z p. v. d. Pfordten. Zdaje się żadnej kwestyi nie ulegać, że coś ważnego knuje się we wzglę-dzie kwestyi jedności Niemiec. *Münch. Landboten* pisze, że Austrya dała się nakoniec skłonić na prośby rządu bawarskiego i miała nawet zezwolić na chwilowe wielkorządztwo pruskie. To tylko pewna, że w ostatnich czasach Bawaryja silnie nakłaniała Austryę do wystąpienia, które o wiele może uprościć stosunki niemieckie.

Dessau 14 sierp. Zgromadzenie Anhaltsko-Des-sauskie przystąpiło do związku trzech królów — toż Bremen i Hamburg.

Hamburg 24 sierp. Koszta kwaterunku wynoszą dziennie około 20,000 mark. Biuro centralnej komisji codzien przepełnione jest reklamacyami. Komisya śledcza przeciw winowajcom z dnia 12 na 13 czynnie pracuje. Wiele osób ucichło — mówią, że jakiś literat Janiński został aresztowany.

FRANCYA.

Paryż 25 sierp. Dzisiejsza poczta szczupły przy-wiozła nam zapas wiadomości z Francyi. Parę pogłosek, parę małoważnych wydarzeń które z obowiązku wiernego sprawozdawcy czujemy potrzebę umieścić. Mówią, że na wczorajszym posiedzeniu rady ministrów, której przewodniczył sam Ludwik Bonaparte, dwóch czy też trzech ministrów podało się do dymissyi która jednak nie została przyjęta a zmiana ministeryalna do późniejszych czasów odroczonea.

Dzisiejsza *Assemblée nationale* zamieszcza zatrważający list z Londynu (pisany podobno przez p. de Capefigue). Wedle tej korespondencyi mocarstwa północne przygotowują olbrzymią koalicyę przeciw Francyi 600,000 armią, która ma stanąć w jesieni nad brzegami Renu. Wspomniony przez nas dziennik z radością podaje tę wiadomość, uważa ją bowiem jako niemylny środek legitymistycznej restauracyi. Nie będziemy się tu zastanawiali nad możebnością podobnego przedsięwzięcia tém mniej też wyrokować o uczuciach jakie krok ten w głębi narodu by obudził. Wszakżeż w obecnym stanie stosunków francuzkich, przy dzisiejszych dążnościach rządu i kierunku publicznej opinii we Francyi, koalicya mająca na celu taką drobnostkę jaką jest forma rządu republikaneka wywołałaby daleko groźniejsze a wprost przeciwne życzeniom swoim skutki i nie zgniotłaby ale ożywiła tylko stronnictwa które dziś chce wytepić. Dla tego sądzimy, że korespondencye te potrzeba policzyć do tego rodzaju alarmów które rozżarzają przygasły ogień wzajemnych nienawiści, jako hasła placówek dają znak o grożącym niebezpieczeństwie i obóz cały przywołują do czynności. Wszelako z boleścią widzimy partyjną radość z jaką wspomniany dziennik fakten opowiada, i stawia ją musimy przed oczy tym, którzy jeszcze potrzebują dowodów na smutne następstwa i zaślepienie stronnicych zawisci. Nie przeczymy że pokatne intrzygi legitymistów, którym duchowienstwo podało rękę, nieustanne zabiegi i walny zjazd reakcyonistów w Ems muszą obudzać podejrzenie w obozie liberalnych którzy jak każde stronnictwo łatwo ucho ku podejrzeniu skłaniają; ale jesteśmy najmocniej przekonani że Francya jak dawniej tak i teraz tylko wewnętrznych może się obawiać nieprzyjaciół.

Postępowanie komisji rzymskiej coraz bardziej oburza opinię publiczną we Francyi; jedne tylko dzienniki ultra-montanistyczne przywykłe od upadku restauracyi stroić się w barwy liberalne, nie mogąc zaprzeczyć oczywistości faktów zamilczają one. Gabinet nie traci nadziei zwalczyć nieprzyjaciela u źródła samego jego potęgi, a ambasadorowie Francyi pracują nad tém po wszystkich niemal stolicach katolickich monarchij; wszakżeż zanim te zabiegi przyniosą pożądany skutek wypadło w Rzymie samym dać uczuć powagę. W ostatniej swojej nocie p. de Tocqueville oświadczył rządowi papieżkiemu bardzo energicznie: że skoro armia francuska opuści stolicę, kardynałowie mogą otworzyć pole swojej zemsty, ale dopóki ona pozostaje, rząd francuzki niedozwoli schaćbić sztandar Francyi choćby jedną tylko exekucyą śmierci. Spodziewać się należy, że deklaracya parta 30,000 bagnatów wyrwe zbawienny wpływ a przynajmniej rozlew krwi powstrzyma.

(*Wiadomości bieżące*). Mówią że gabinet zgodził się na przesłanie energicznej noty do Gaety naganiającej postępowanie komisji rządowej w Rzymie i wpływ pełnomocników obcych mocarstw na postanowienia Ojca świętego. Jednakże wskutek nalegań p. Falloux wyprawiona już nota została wstrzymana, a natomiast wygotowano nowe instrukcyje dla pełnomocników francuzkich. P. de Corcelles niebezpiecznie jest chory, rząd ma wysłać jego następcę. Doktor Alquié odjechał ze szczególną misyą do armii francuzkiej stojącej w Rzymie.

W mennicy paryzkiej będzie odbity medal na uwiecznienie pamięci pierwszego kongresu pokoju odprawionego w stolicy Francyi.

Mówią że generał Cavaignac wchodzi w stosunki z liberalniejszą częścią gabinetu i wiąże się z Dufaurem. Pojednanie miało nastąpić na balu u p. de Tocqueville.

Komisja dwudziestu pięciu została zwołana wskutek ostatnich politycznych wypadków. Generał Changarnier był przytomny jej naradom. Komisja uchwaliła, że obecne okoliczności nie wymagają natychmiastowego zebrania Izby i odroczyła swoje posiedzenia do przyszłego tygodnia.

Książę Callimachi ambasador Porty otomańskiej w Paryżu został także akkredytowany przy królu belgijskim.

P. Persigny oficer służbowy prezydenta jedzie ze specjalną misją do Niemiec. Wczoraj kongres pokoju miał trzecie i ostatnie posiedzenie, mowcy pp. Girardin, Cobden i Hugo ogromne sprawiły wrażenie. Zamyślają o nowym zwołaniu reprezentantów wszystkich narodów, którzy na podstawie traktatu 1815 r. mają podać plan uspokojenia całej Europy. Wielu z członków kongresu rozdawało dzisiaj przechodzącym rzemieślnikom i żołnierzom broszury, w których wyłożono zasady popierane przez przyjaciół pokoju. *Opinion publique* donosi, że do półtora tysiąca Francuzów, pomiędzy którymi znajdowali się ludzie przemysłowi, nawet republikanie, oczekiwało w Ems na przyjazd hr. Chambord o którego przyjeździe nieco dawniej donosiliśmy.

WŁOCHY.

Turyń 19 sierp. Wczorajsze posiedzenie Izby deputowanych było nadzwyczajnej wagi, tak dla rozpraw nad raportem komisji dotyczącym kredytu 75-milionowego, jak dla interpelacji ministerium przez deputowanego Recchio de Vicencia. Wspomniana dyskusja była pewnym rodzajem napomnienia rządu ze strony mowców, którzy wzięli w nią udział; a interpelacje zmierzały do porządku dziennego wcale nieprzychylnego. Sprawozdawca projektu do prawa o 75 milionach hr. Ceppi utrzymywał, że ministerium postawiło się w sprzeczności z Izbą podając projekt do prawa jako następstwo komunikacji uczynionych w w Komitecie tajnym, kiedy Izba oświadczyła, że chce sobie zupełną wolność zostawić. Wyłożył następnie, że komisja zażądawszy dokumentów uznała potrzebę udzielenia rządowi kapitału 75 milionów, ale dodał, że nateraz dla pozyskania wymiany ratyfikacji rząd potrzebuje tylko 1) być upoważnionym do wydania bonu 15 milionów płatnego w Paryżu w końcu października, który przy wymianie ma być złożony rządowi austriackiemu, 2) być upoważnionym do wydania 60 inskrypcyj 1-milionowych, o których była mowa w traktacie dodatkowym. Wszelako mówi dalej raport: „ażeby to zezwolenie nie miało znaczenia uznania warunków traktatu, ani nawet konieczności pokoju, komisja zażądała objaśnień od ministerium, które odpowiedziało: że w obecnym stanie Europy ministrowie mają najgłębsze przekonanie, iż Sardynia kroków nieprzyjacielskich z Austrią rozpocząć nie może i że dla tego zachodzi konieczna potrzeba zawarcia pokoju; ani też myśleć można o lepszych warunkach, jak te które właśnie mają uleść ratyfikacji.“ Po tych wyjaśnieniach komisja przedstawiła nowy projekt do prawa, na który ministerium przyzwoliło. Sprawozdanie jej kończy się w tych słowach: „Komisja wasza musi przypomnieć na nowo władzy wykonawczej straszną odpowiedzialność jaka ciąży na niej wobec narodu i potomności. Ministrowie będąc od kilku już miesięcy u steru rządu powinni już poznać dokładnie stan kraju; dla tego niechaj rozpatrzą się dobrze przed wymianą ratyfikacji, czyli przy obecnych okolicznościach korzystniejszego traktatu zawrzeć nie można i czyli ugoda ta nie razi honoru narodowego, którego ministerium bronić jest obowiązane. Po odczytaniu sprawozdania Izba zajęła się rozprawami nad kwestyą miejscową.“

Dzisiejszego dnia Zgromadzenie zebrało się na nadzwyczajne posiedzenie. Na wezwanie prezesa gabi-

netu ministerium oświadcza, że traktat będzie ratyfikowany, że rząd położył jako warunek *Sine quo non* amnestyę na korzyść Lombardczyków; a gdy go zapytano, jak sobie postąpi jeżeli Austria jej nie udzieli, odpowiedziało, że wojny nierozpocznie, ale ją przyjmie. Co się tyczy zrzeczenia się ze strony gabinetu prowincyj lombardzko-weneckich, „sam Bóg, rzekł minister, rozstrzygnął losy nasze na polach Novarry. Co do nas nieszukaliśmy zwiększenia granic poszliśmy tylko za ideą wolności i niepodległości Włoch, która nas do dziś dnia ożywia. Francya i Anglia ofiarowały nam pomoc moralną.“ Drażliwsza była kwestya kontrybucyi 75 milionów; minister w ten sposób ją tłumaczy: „Za pierwszy warunek Austria kładła wypłatę sumy 220 milionów dla rządu, 20 milionów na wynagrodzenie szkód właścicielom wyrządzonych, oprócz indemnizacji książąt Parmy, Modeny. Te warunki nadzwyczajne przerwały bieg negocjacji; dopiero kiedy d. 5 czerwca wysłany przez p. de Bruck, p. de Brenner przybył do Turynu, poczęto umawiać się co do ewakuacji Alessandryi a indemnizacyą w sumie 75 milionów oznaczono. Trzeba było się poddać tym warunkom, témbardziej, że gabinet francuski i angielski dał do zrozumienia, iż Piemont chce zwłóczyć negocjacje. Dnia 27 lipca p. de Bruck podał ultimatum, które z małemi odmianami zostało przyjęte.“ Minister z boleścią czytał warunki, ale opozycja ostatnich nawet ławek nie chciała wziąć na siebie odpowiedzialności odrzucenia pokoju. Wszyscy jednakże zgadzają się, że traktat, choćby nazajutrz po bitwie pod Novarą zawarty, nie mógłby mieć gorszych warunków. Wszystkie ugody przedrewolucyjne przywrócono do swjej mocy, nawet kartel z r. 1834 i układ zabraniający Sardynii budować twierdze w prowincyi Lomellina, Ossola i Novarra; nakoniec traktat przyznający Austrii prawo zbrojnej interwencji w Piemoncie, w razie wewnętrznych rozruchów.

Rozprawy tak nad samym warunkiem, jak i nad pożyczką 75 milionów trwały bardzo długo; zdawało się że Izba deputowanych chce odrzucić warunki, aż dopiero po dwóch dniach tajnych dyskusyj, Zgromadzenie traktat pokoju sankcjonowało.

Rzym 16 sierp. Jen. Oudinot powrócił z Gaety z podziękowaniem i błogosławieństwem Papieża, ale żadnego rezultatu politycznego nie uzyskał. Wyznać potrzeba, że obecny stan Rzymu przypisać w części należy niedość energicznemu postępowaniu ambasadorów francuskich. P. de Corcelles wachając się między zasadami liberalnymi a zapałem katolicyzmu, dwóch sprzecznych interesów pogodzić nieumie. Zresztą stan jego zdrowia nie dozwala mu wiele zajmować się sprawami publicznymi; sam więc p. Rayneval zostaje przy Papieżu, a tymczasem kardynałowie, wedle wyrażenia *Debatów*, imie jego i powagę kompromitują w Rzymie. Dekret z d. 20 sierp. mianujący komisją do wybadania postępów wszystkich urzędników podczas rewolucyi, otwiera szerokie pole denuncyacyom wszelkiego rodzaju. Inny dekret przywraca trybunały duchowne. Nie więc dziwnego, że postanowienia te oburzają mieszkańców, a nieukontentowanie to głośno objawia się po miejscach publicznych. Wszelako załoga francuska coraz to bardziej zbliża się do mieszkańców. Mówią, że ma być wydana proklamacya, która ma pokazać Rzymianom prace rządu francuskiego dla wolności państwa kościelnego i przeszkody ze wszystkich stron napotykanę. Wczoraj odbyła się bardzo świetnie parada wojsk francuskich, która mimo nieznośnego upału mnóstwo zwabiła mieszkańców.

Nationale donosi o przygotowaniach poczynionych w hiszpańskim pałacu na przyjęcie królowej Izabeli II. Jen. Cordova wydał rozkaz w Terni złożenia broni w ciągu 48 godzin pod surowością prawa wojennego.

Jen. Oudinot wydał rozkaz do rzymskiej drukarni państwa, aby żadnego rozporządzenia nie ogłaszała bez jego zezwolenia. Krok ten, do którego zmusi-

ły generała energiczne noty ministerium, jest coraz silniejszym dowodem zajść między komisją rządową a komendantem francuskim. Savelli, wezwany na ministra spraw wew. nie chciał się podjąć tej teki wiedząc, że francuzi policyi z rąk nie wypuszczą. Komisja rządowa zamierzyła zupełne rozwiązanie wojska, tymczasem Francuzi zwołują urlopników i wojsko rzymskie do liczby 25,000 podnieść chcą.

Donoszą z Gaety, że król Neapolitański posłał lekarza swojego pnu. de Corcelles i ofiarował na mieszkanie przepyszny zamek swój Castelmare. *Statuto* florencki donosi, że Oudinot wstrzymał na pocztce wszystkie francuskie dzienniki, nie chcąc aby się w Rzymie wieść rozeszła o jego odwołaniu. Tenże sam dziennik powiada, że komisja rządowa znajdując w opozycyi Francuzów coraz to nowe trudności, prosiła Papieża, aby zechciał powrócić i przemocą tej koniec położyć.

Florenca. D. 18 sierp. odbyła się tu wielka uroczystość jako w dniu imienin ces. Austrii. Z wyższego rozkazu zakazanem zostało żałobne nabożeństwo za duszę Karola Alberta.

Monitore Toscano donosi z Volterra, że Guerazzi znajduje się ciągle w tutejszym więzieniu; obchodzą się z nim dobrze i oczekuje spokojnie końca procesu pewnym będąc swojej niewinności. W sprawie jego mnóstwo już świadków dotąd wysłuchano.

Wiadomości handlowe i przemysłowe.

Gorlice 27 sierpnia. Po stratach doznanych, najprzód: w skutek zamknięcia granicy Węgierskiej, co tutejszemu handlowi płócien tak wielki cios zadało! później zaś, w skutek licznego przechodu wojsk, które w polach, łąkach, sadach tyle nienagrodzonej wyrządziły szkody — zdawało się, że nam chociaż Opatrzność błogosławionemi tego roku zbiory poniekąd straty te nagrodzi. I w istocie czas piękny sprzyjał tak bardzo pierwszym zniwom, iż ze zbiorem zbóż ozimych i weznych jęczmion, rychoło się uwinęto; aliści wnet nawidzeni zostaliśmy świeżą klęską — powodzią. Cały zeszedł tydzień bez przerwy trwające ulewne deszcze spowodowały wezbranie wód, które wzniosły się d. 24 do rzadkiej wysokości, okropnie zrzędziły nam szkody. Jazy, tamy, mosty, łąwy, budowle fabryczne, stały się łupem rozdziczonych fal.

Spustoszenia w polu są jeszcze większe; gdzie tylko dosięgnie wszystko niemal z ziemią zrównane. Szkody są nie do wyrażenia, nie do powetowania! Bo zaprawdę, gdzie niedawno mełły kamienie, folowały stępy, rzęły piły, kuły młoty, nateraz sterczą tylko na urwanych brzegach szczątki budowlane, alboliteż płynąca w ich miejscu w świeżo zrobionem łożysku woda obmywa pozostałe ślady skrzętnej pracy ludzkiej; w miejscu zaś gdzie kwitły łąki, uginały się od ciężaru kłosa, lub też na zielonej murawie bieleły rozeflane płótna, nie widać teraz tylko pustą i jałową przestrzeń zasianą szutrem i piaskiem, słowem żal i smutek jest wielki, nieutulony, a wspólność nieszczęść, współżalanie i litość bratnia jedyną osłoda!!

Grochy, hoby, jare pszenice i wcześniejsze owsy, porośły i zniszczały na pniu, pokosach lub pomieci, tak, że największa i najpiękniejsza część wiosennych zasiewów (plonów) niejako przepadła. A jakoby jeszcze życie gospodarza niedosyć było dzisiaj zaprawione gorczyzą, psują się prawie wszędzie i ziemniaki, bez względu czy je wcześniej lub później na tej lub owej posadzono glebie, i nieznośnym swym odorem zatrują powietrze i tak już choćby ryczną napełnione miazgą.

W handlu zbożowym coraz większa cisza: o hurtownej sprzedaży nie dotąd niesłychać, a pokup ogranicza się jedynie na potrzebę miejscową. Obecnie niedają za korzec pszenicy jeno 6 1/2 fl., żyta 5 fl., jęczmienia 4 fl. m. k. Wódka równie potaniała, garniec okowity 30° w większej ilości kupi teraz za 1 fl. 18 kr. m. k. Bydło robocze i rzeźne ciągle w wysokości trzyma się cenie, równie i skóry bydłocze, jakie niemal o 50% podrożały. Podobnie podniosły się w cenie tarcice, które od dwóch miesięcy bardzo są poszukiwane od liwerantów na przyce i łoża do szpitali wojskowych. W handlu płótnami, od czasu zamknięcia komory węgierskiej, żadna nie nastąpiła pomyślniejsza zmiana. Ceny obecne płócien za ledwo pokrywają koszta produkcyjne.

Urzędowe.

N. 16.210.

RADA MIASTA KRAKOWA.

[84]

Wydział porządku i bezpieczeństwa publicznego.

WEZWANIE EDYKTALNE.

Stosownie do Reskryptu Wysokiej Ces. Kr. Komissyi Gubernialnej z dnia 6 maja r. b. do L. 6212, wzywa poniżej wyrażonych popisowych miasta Krakowa, ażeby ci, którzy bawią za granicą w terminie

trzechmiesięcznym, co zaś przebywają w prowincjach ces. Austriackich w 6ciu tygodniach stawili się przed Komisją Poborową w Krakowie, celem zadosyć uczynienia swoim obowiązkom względem służby wojskowej; po bezskutecznym bowiem upływie tego czasu za zbiegów rekrutacyjnych poczytani byli zostali. — Ci są:

N. biż.	Imię i Nazwisko	Rok	Numer Domu	Gmina.
171	Łodziński Józef	1825	348	IX
172	Jasiński Wincenty	1821	106	IX
173	Likier Abraham	1820	123	VI
174	Olechowski Antoni	1820	45	VI
175	Rozmanith Floryan	1820	18	VIIIp.
176	Raucher Mojżesz	1820	104	X
177	Skrzypkowski Jan	1820	3	Półws.
178	Tylles Szymon	1820	167	X
179	Daniecki Leopold	1819	270	IX
180	De Laveaux Sabin	1819	188	VIII
181	Eliazer Abraham	1819	61	VI
182	Fiszlowicz Mojżesz	1819	122	X
183	Golasiński Wojciech	1819	269	IX
184	Gędziński Seweryn	1819	94	VIIIp.
185	Gołembowski Paweł-Karol	1819	78	VI
186	Gresser Józef	1819	15	VI
187	Gumplowicz Izrael	1819	18	XI
188	Löwenstein Abraham	1819	24	VI
189	Löwenstejn Salomon	1819	154	VI
190	Mars Józef	1819	623	V
191	Rubinstein Hirs	1819	123	VI
192	Szotarski Władysław	1819	402	IV
193	Swiderski Faustyn	1819	488	IV
194	Swistek Paweł	1819	164	VI
195	Taffet Natan	1819	136	VI
196	Watter Mojżesz	1819	16	VI
197	Wołoch Wincenty	1819	19	VI
198	Markheim Chajm Szymon	1828	187	X
199	Broczkowski Błażej	1824	250	IX
200	Karczewski Stanisław	1823	222	IX
201	Palusiński Michał	1824	36	Cz. W.
202	Kotusiński Edward	1824	257	IX
203	Gawlikowski Stanisław	1824	36	Zwie.
204	Zegarmistrz Karol	1828	112	IX
205	Netzner Leib	1829	26	VI
206	Łuszczek Maciej	1829	22	Zwie.
207	Klimaszewski Mikołaj-Andrzej	1826	189	IX
208	Raczyński Jan	1827	187	IX
209	Wojcikiewicz Alexander	1829	215	IX
210	Soczowski Tomasz	1829	187	IX
211	Tobiasz Antoni	1828	122	IX
212	Borkowski Emilian	1828	131	IX
213	Sulikowski Antoni	1828	180	IX
214	Choehlewski Paweł	1825	172	IX
215	Grzelowski Bartłomiej	1825	172	IX
216	Gallas Bartłomiej	1825	122	IX
217	Błaż Franciszek	1824	209	IX
218	Kurkowski Leon	1824	187	IX
219	Kłęski Tomasz	1824	205	IX
220	Tworkiewicz Franciszek	1824	205	IX
221	Gańczyk Karol	1828	39	Półws.
222	Cwiartkiewicz Leon-Maciej	1826	211	IX
223	Agatstein Ekiwa	1829	122	VI
224	Flang Cheim	1829	18	XI
225	Grüffel Herszel	1829	8	XI
226	Kamsler Kalman	1829	83	VI
227	Kalwaryjski Samuel	1829	122	VI
228	Spingarn Zamwel	1829	113	VI
229	Sternfeld Pinkus	1829	205	X
230	Wohlman Abraham	1829	10	XI
231	Pawliker Szaja	1827	2	XI
232	Szajman Fiszel	1827	128	VI
233	Alter Wolf	1827	88	X
234	Zins Szaja	1827	99	X
235	Gross Naftali	1827	20	XI
236	Michnik Salomon	1827	11	VI
237	Gregorezyk Waleńty	1821	131	IX
238	Lorkiewicz Andrzej	1829	257	IX
239	Grabowski Michał	1827	282	VIII
240	Wysocki Józef	1823	21	Grzeg.

Kraków d. 9 sierpnia 1849 r.

Prezydujący, SWIECENY.
Sekr. Dyr. Bióra, Margasiński.

(1)

Nro 4996.

CESARSKO KRÓLEWSKI TRYBUNAŁ.

Miasta Krakowa i jego okręgu.

W skutek prośby — panów Kazimierza Rutkowskiego w imieniu własnym, tudzież jako ojca i opiekuna małoletnich po śp. Julii z Rohmfeldów Rutkowskiej pozostałych dzieci: Maryi Rutkowskiej Julii z Rutkowskich Rotermundowej i Kazimierza Rutkowskiego małoletniego syna — tudzież Karola Sołtyzka w imieniu własnym, jako nabywcy praw śp. Ludwiki z Rohmfeldów Koszowej, niemniej

jako pełnomocnika Gielga, nakoniec Anny z Rohmfeldów Sołtyzskowej, wniesionej o przyznanie im spadku po śp. Antoninie 1° słu- bu Rohmfeldowej, 2° Gielgowej, pozostałego z summy dukatów 125, na kamienicy pod L. 18 w Gm. I. miasta Krakowa stojącej, hipotecznie ubezpieczonej, składającego się; c. k. trybunał po wysłuchaniu wniosku prokuratora na zasadzie art. 12 ust. hip. z 1844 r. wzywa wszystkich prawa do spadku tego mieć mogących, aby się z takowemi w zakresie 3ch miesięcy do Trybunału zgłosili; w przeciwnym bowiem razie po upływie tego terminu spadek rzeczony zgłaszającym się sukcesorom w częściach na nich przypadających przyznany zostanie. Kraków dnia 3 sierpnia 1849 r.

Sędzia prezydujący, J. CZERNICKI.

(2) Sekretarz, P. Burzyński.

Nr. 827.

CESARSKO KRÓLEWSKI TRYBUNAŁ

Miasta Krakowa i Jego Okręgu.

Wskutek podania Wiktoryi Śmieszkiwiczowej na dniu 12 lutego r. b. do Nru 827 uczynionego, przyznanie jej spadku po Janie Kantym i Teresie Macalskich brać i siostrze pozostałego, z 3/4 części domu pod L. 135 Gm. VIII. m. Krakowa składającego się: Trybunał po wysłuchaniu wniosku Urzędu Publicznego w myśl art. 12 Ustawy hip. z r. 1844 wzywa wszystkich do rzeczony spadku prawa mieć mogących, aby z takowemi w przeciągu trzech miesięcy do Trybunału zgłosili się; w przeciwnym bowiem razie spadek w owie będący, prosząc Wiktoryi Śmieszkiwiczowej, przyznany zostanie.

Kraków dnia 13 Marca 1849 roku.

Sędzia Prezydujący BRZEZIŃSKI.

(2) Z. Sekr. P. Burzyński.

N. 2806.

CESARSKO-KRÓLEWSKI TRYBUNAŁ

Miasta Krakowa i Jego Okręgu.

Na skutek podania pp. Marcina, Pelagii i Franciszki Kosakowskich o przyznanie im spadku po ich ojcu Józefie Kosakowskim z summy złp. 3500, z większej summy złp. 5500 pochodzącej na kamienicy pod l. 349 lit. A. w Gm. III. — z summy złp. 10,000 na kamienicy pod l. 423 w Gm. IV. M. Krakowa hipotecznie ubezpieczonej i z summy 1500 na kamienicy pod l. 371 w Gm. III. ostrzeżonej — składającego się — Trybunał po wysłuchaniu wniosków prokuratora, stósownie do art. 12 ust. hip. z roku 1844, wzywa wszystkich mogących prawa do rzeczony spadku, ażeby się z takowemi w przeciągu trzech miesięcy do Trybunału zgłosili; w przeciwnym bowiem razie, spadek PP. Marcinowi, Pelagii i Franciszce Kosakowskim przyznany zostanie.

Kraków d. 1 Sierpnia 1849 roku.

Sędzia prezydujący PAREŃSKI.

(2) Sekretarz P. Burzyński.

[95]

Prawnie zajęte fortepiano machoniowe o 6 1/2 oktawach z dwoma nutacjami, na ruletach mosiężnych, świeżej mody, tudzież stolarszczyzna, kołdry perkalowe i obrazy olejno-malowane, będą dnia 4 września r. b. o godzinie 10 z rana przed Sukiennicami miasta Krakowa, za gotową zapłatę, w monecie grubej, srebrnej, przez publiczną licytację sprzedane.

Kraków d. 25 sierpnia 1849 r.

Dziarkowski c. k. kom. sąd.

Prawnie zajęte ruchomości, jakoto: stolik, szafa, kuferek i inne; tudzież zboże w snopie i na gruncie w drodze ekzekucji sądowej sprzedane zostaną przez publiczną licytację w dniu 31 sierpnia r. b. o godzinie 10tej z rana na gruncie wsi Chełmie w okręgu miasta Krakowa za gotową zapłatę. Chęć licytowania mający, zgłoszą się w miejsce i na terminie oznaczonym.

Kraków dnia 26go sierpnia 1849.

[98] Paweł Więkowski, c. k. k. s.

Inserata.

[81] **Dwa Domy** murowane z stajnią i kuchnią osobną, oraz z ogrodem fruktowym około morgu jednego zajmującym, w Gm. IX. przy ulicy Wolskiej na przedmieściu Piasku pod Nrem 152 i 153 położone, są do sprzedania; o cenie tychże i warunkach dowiedzieć się można u W. Szpora, adwokata.

[88]

Dobra Milkowa

składające się z kilku folwarków w cyrkule Sandeckim, mające do dwóch-tysięcy morgów gruntu podług przemiaru kastralnego, w dobrej pszenicznej glebie, margiel, kamień, do budowań piękny niewycięty las z kilkuset morgów drzewa jodłowego, sosnowego, bukowego, dębowego, zaszanowany; wszystkie pola dworskie razem odłączone, wyborne pastwiska dla kilku tysięcy owiec, żądnych dziesięcin, propinacya. Dwór, stajnie na konie, bydło, stodoły, owczarnie, murowane. — Dobra te leżą o mile od Sącza, są z wolnej ręki do sprzedania; życzący sobie nabyć dobra te, zgłoszą się może do właściciela mieszkającego w Hajezy cyrkule Wadoskim, pocztą w Żyweu frankowanemi listami. (2)

[63] INSTYTUT POWSZECHNY
wzajemnej asekuracji kapitałów i dochodów
w Wiedniu.

Instytut powyższy istniejący od roku 1839, zasadzający się na *wzajemności*, zabezpiecza za pośrednictwem *pewnej kwoty*, albo *kwoty wpisowej i stałe oznaczonych rocznych datków* albo nakoniec za pośrednictwem *rocznych lub kwartalnych z góry płatnych datków*:

I. Wypłatę pewnego kapitału, w przypadku gdy osoba jeszcze żyje, po upływie przedtem umówionego czasu.

II. Pewien kapitał, mający się wypłacić w przypadku śmierci pewnej osoby.

III. Pewien dochód, mający się wypłacać zaraz albo po upływie oznaczonego czasu, przez cały ciąg życia pewnej osoby.

IV. Pewien dochód, mający się wypłacać po śmierci pewnej osoby drugiemu oznaczonemu indywiduum przez cały ciąg jego życia.

V. Pewien dochód, który się ma wypłacać, po śmierci pewnej osoby, przedtem już oznaczonemu indywiduum aż do roku 24 życia jego.

VI. *Pewien rocznie wstępujący dochód*, na cały przeciąg życia, zabezpieczonej osobie, za pośrednictwem wpisu wynoszącego 24 złr.

Do przyjmowania wszelkich poleceń asekuracyjnych, mianowicie do kierowania swych interesów w Galicyi, Bukowinie i Krakowie Instytut powyższy zamianował pana O. T. Winklera we Lwowie

Dyrekcya

Inst. powsz. wzaj. asek. kap. i dochodów.

Odnosnie do tego co się wyżej powiedziało, niniejszem ogłaszam, iż gotów jestem do przyjmowania zleceń zaręczających kapitały na życie, pensje dożywotne, posagi etc., robiąc zarazem tę uwagę, iż *pierwszy oddział* mianowicie wtenczas się zaleca, gdy nam dzie o zabezpieczenie *wyprawy dla panny, potrzebnego kapitału dla chłopca przy rozpoczęciu jego zatrudnienia*, albo nakoniec zapewnienie pewnej kwoty pieniężnej jakiej osobie, w jakim-bądźkolwiek celu.

Dla bliższego rozpoznania, jest w moim biurze statut z objaśnieniami na przykładach bezpłatnie do przejrzania.

Osobom zagranicznym, chcącym z niniejszego zakładu korzystać zawsze gotów jestem na ich frankowane zapytania potrzebnych udzielić objaśnień.

Agent Inst. powsz. wzaj. asek. kap. i dochodów

O. T. Winkler.

Biuro na ulicy Wałowej № 374.

(4) (w domu Starostwa Grodzkiego.)

Krakowsko Górno-Szlązka
kolej żelazna.

Co Niedziela i Święto będzie odchodzić z Krakowa do Krzeszowic o godz. 2giej po południu pociąg spacerowy, a wracać do Krakowa będzie o godz. 8mej wieczór.

Cena miejsc tam i na powrót:

w 1. Klasse 1 fl. 4 krajcarów m. k.

w 2. " . . . 48 " "

w 3. " . . . 30 " "

[76]

Dyrekcya.

Bawiąc lat kilkanaście w Paryżu i znając język francuski dokładnie — po powrocie do kraju, życzę sobie wedle własnej metody — najłatwiejszej i najprędzej — udzielać tegoż języka z korzyścią prywatnie. — Bliższych wiadomości powziąć można w handlu pana K. Pirassi, w Rynku Głównym przy rogu ulicy Brackiej.

Kurs papierów publicznych i pieniędzy.

Kurs krakowski z dnia 30 Sierpnia. Pruski kurant 5 1/2. — Imperyały ros. 35 1/2. — Ruble srebrne nowe 101. — Dukaty złp. 20. 15. — Listy zastawne Król. Polsk. 99 1/4.

Kurs lwowski z dnia 26 Sierp. Dukaty holenderski Złr. 5 41 kr. — Dukaty austriacki 5 45. — Półimperyały ros. 9 47. — Polski kurant 1 23. — Rubel sr. ros. 1 53. — Galicyjskie Listy zastawne 102.

Kurs wiedeński z dnia 28 Sierpnia. Metaliki 92 7/8. — Metaliki 76 1/2. — Metaliki 49. — Akcy Banku wiedeńsk. 1135. — Akcy Kolei żelaznej 108 1/4. — Dukaty austriackie 19 1/2. — Srebro 10 1/2. — Imperyały ros. 9. 15.

Kurs wrocławski z dnia 28 Sierp. Polskie papiery 95 1/2. — Listy zastawne Król. Pol. 94 1/2. — Akcy kolei żel. Krako-górno-szląsk. 54 1/2.